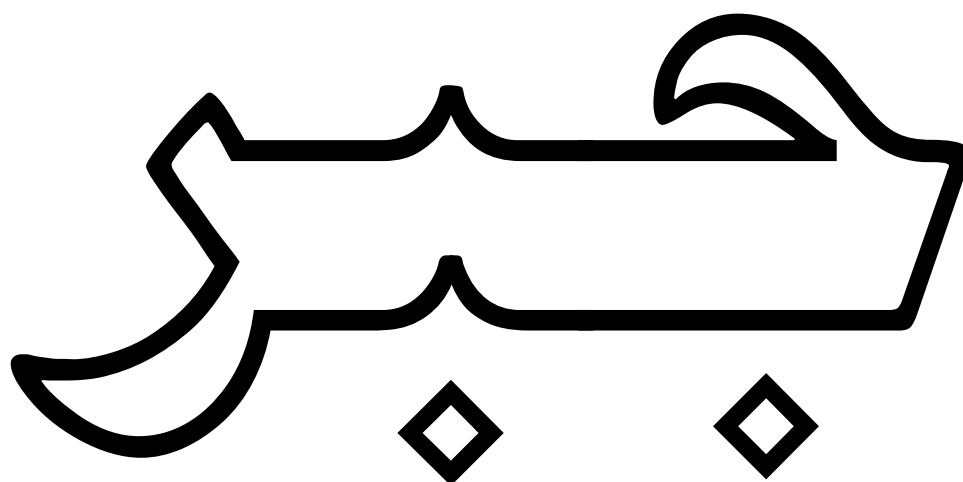

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۸۰

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۲۸۰، «جبر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «جبر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «جبر» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۲۸۰
ریشه	جبر
تعداد تکرار	۱۰
تعداد مشتقات	۶
تعداد ریشه مرتبط	۶۰

فهرست مشتقات

۱. الحَبَّازُ (۱)	۳. جَبَّارًا (۳)	۵. جَبَّارِينَ (۱)
۲. جَبَّارٍ (۱)	۴. جَبَّارٍ (۳)	۶. جَبَّارِينَ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتى (۱)	۱۳. بطش (۳)	۲۶. رود (۴)	۲۸. عصو (۲)	۵۰. كبر (۳)
۲. ارض (۱)	۱۴. تبع (۱)	۲۷. سبّح (۱)	۲۹. عصى (۲)	۵۱. كلل (۳)
۳. الله (۵)	۱۵. جحد (۱)	۲۸. سلط (۱)	۴۰. علم (۱)	۵۲. كون (۳)
۴. اله (۶)	۱۶. جدل (۱)	۲۹. سلم (۱)	۴۱. غير (۱)	۵۳. مقت (۱)
۵. امر (۱)	۱۷. جعل (۱)	۳۰. شرک (۱)	۴۲. فتح (۱)	۵۴. ملك (۱)
۶. امس (۱)	۱۸. حتى (۱)	۳۱. شقو (۱)	۴۳. قتل (۲)	۵۵. موسى (۲)
۷. امن (۲)	۱۹. خرج (۲)	۳۲. شقى (۱)	۴۴. قدس (۱)	۵۶. نفس (۱)
۸. انن (۲)	۲۰. خوف (۱)	۳۳. صلح (۱)	۴۵. قرآن (۱)	۵۷. همن (۱)
۹. اوى (۲)	۲۱. خيب (۱)	۳۴. طبع (۱)	۴۶. قرء (۱)	۵۸. وعد (۱)
۱۰. ائى (۲)	۲۲. دخل (۲)	۳۵. عاد (۱)	۴۷. قلب (۱)	۵۹. ولد (۲)
۱۱. ابي (۲)	۲۳. ذکر (۱)	۳۶. عدو (۱)	۴۸. قول (۳)	۶۰. وله (۵)
۱۲. برر (۲)	۲۴. ريب (۱)	۳۷. عزز (۱)	۴۹. قوم (۱)	
	۲۵. رسل (۱)			

فهرست آیات

۱. {المائدة - ۲۲} قَالُوا يَا مُوسَى إِنِّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَدْخُلُهَا حَتَّىٰ يُخْرِجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ
۲. {هود - ۵۹} وَتِلْكَ آيَاتُ رَّبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ
۳. {إبراهيم - ۱۵} وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ
۴. {مریم - ۱۴} وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا
۵. {مریم - ۳۲} وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَجْعَلْ لِي جَبَّارًا شَقِيًّا
۶. {الشعراء - ۱۳} وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ
۷. {القصص - ۱۹} فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسَى أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنَّ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ
۸. {غافر - ۳۵} الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كَثِيرٌ مِّمَّا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُّتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ
۹. {ق - ۴۵} نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعَبِيدٍ
۱۰. {الحشر - ۲۳} هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّبُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ